

KRONIKA
UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
1896 1897

ZA REKTORATU
PROF. DRA SZCZĘŚNEGO KREUTZA

I

OTWARCIE ROKU SZKOLNEGO

W D. 9 PAŹDZIERNIKA 1897

PRZEZ

NOWEGO REKTORA
PROF. DRA X. WŁADYSŁAWA KNAPIŃSKIEGO

KRAKÓW

W DRUKARNI C. K. UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Józefa Filipowskiego.
1897.

Nakładem c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Rok szkolny 1897/1898 otwartym został dnia 9 października 1897 tradycyjnym nabożeństwem w kościele akademickim św. Anny, które odprawił X. biskup Puzyna w asystencji duchowieństwa i przy współudziale chóru akademickiego.

Po nabożeństwie zgromadzili się w auli liczni goście, między nimi wielu dostojników, jak X. biskup Puzyna, JE. Dr. Julian Dunajewski, wiceprezydent Bobrzyński, prezydent miasta Friedlein, wiceprezydent Dr. Faustyn Jakubowski, delegat radca Dworu Laskowski i inni naczelnicy władz rządowych i autonomicznych, Senat akademicki, Profesorowie i Docenci, jakoteż młodzież uniwersytecka i liczna publiczność.

Prorektor Uniw. Prof. Dr. Szczęsny Kreutz przemówił jak następuje:

Magnificencyo! Szanowne Zgromadzenie!

Wedle obecnie prawie we wszystkich Uniwersytetach przyjętego dobrego zwyczaju, mam obowiązek i zaszczyt zdać publicznie sprawę z ważniejszych wydarzeń w naszym Uniwersytecie za mego rektoratu. Dzięki Bogu, był to rok dość szczęśliwy dla Uniwersytetu. Przybywają nam nowe katedry i nowe zakłady naukowe, a, co jest najwięcej pocieszające,

wzrosła znacznie liczba docentów prywatnych, wykładów i poważnych prac naukowych nauczycieli i uczniów.

Niestety i ten rok nie przeszedł całkiem bez żałobnych wypadków w gronie profesorów. Dnia 15 listopada 1896 r. zmarł c. k. Radca Dworu Dr Edward Fierich, emerytowany profesor zw. postępowania cywilnego sądowego austriackiego, tudzież prawa wekslowego i handlowego, b. Dziekan Wydziału prawniczego i Rektor tego Uniwersytetu. Gdy przed 10 laty tego z powodu ukończenia 70 lat życia ustępował z katedry, zgotowali mu w tej auli serdeczną, wzruszającą owacyę żegnającą się z nim koledzy i uczniowie.

Dnia 28 lutego 1897 r. zmarł przedwcześnie Dr Leon Halban, emerytowany profesor medycyny sądowej i rządowej, b. Dziekan Wydziału lekarskiego i członek nadzwyczajny Akademii umiejętności w Krakowie. Z powodu słabości, z której się już nie podźwignął, opuścił był już przed trzema laty katedrę. Obydwaj znakomici w swoim zawodzie uczeni i doskonali, sumienni nauczyciele położyli wielkie zasługi dla nauki i Uniwersytetu naszego, który im wdzięczną pamięć zachowa.

Trzech kolegów z naszego Wydziału lekarskiego objęło z początkiem ostatniego półrocza katedry w uzupełniającym się Uniwersytecie we Lwowie: prof. L. Rydygier objął tam katedrę chirurgii i dyrekcję kliniki chirurgicznej, prof. Wł. Gluziński katedrę chorób wewnętrznych i dyrekcję kliniki lekarskiej, a docent Wł. Szymonowicz katedrę histologii. Pożegnaliśmy cenionych kolegów i przyjaciół naszych z szczerym żalem i najlepszymi życzeniami; odczuwamy jednak też pewne zadowolenie, że nasz Wydział lekarski mógł, jak się należało i spodziewano, dostarczyć powstającemu we Lwowie Wydziałowi dzielnych profesorów i organizatorów nowych zakładów naukowych.

Liczba profesorów i docentów doszła z końcem ubiegłego roku szkolnego do 114, a nauczycieli, demonstratorów i asystentów do 54. Brakowi formalnie ukwalifikowanych

kandydatów na asystentów przy wydziałach filozoficznych zaradzi może w części ustawa z 31 grudnia 1896 r. i rozporządzenie ministra wyznań i oświaty z 1 stycznia 1897 r. l. 31, przyznające charakter urzędników asystentom przy wydziale lekarskim, mającym stopień doktora medycyny i asystentom przy wydziale filozoficznym, posiadającym stopień doktora filozofii lub aprobacyę na nauczyciela w szkołach gimnazyalnych lub realnych.

Habilitacyi na docentów prywatnych odbyło się w ciągu ubiegłego roku na Wydziale prawnym 1, na Wydziale lekarskim 3, na Wydziale filozoficznym 3.

Promocyi odbyło się 180, na Wydziałach prawniczym i lekarskim po 87, a na Wydziale filozoficznym 6.

Wykaz dzieł i rozpraw naukowych profesorów i docentów naszego Uniwersytetu ogłoszonych w roku ubiegłym, oraz prac wykonanych pod ich kierunkiem i za ich współudziałem, będzie niebawem wydrukowany. Udział profesorów i docentów w pracach naukowych różnych towarzystw i instytucyj, jak niemniej licznych w tym roku międzynarodowych zjazdach naukowych był bardzo znaczny.

Ogólna liczba uczniów w r. z. była w I półroczu 1315, zaś w II półroczu 1171. Na wydziale teologicznym było uczniów w I półroczu 69, w II półr. 62. Na wydziale prawniczym wzrosła liczba uczniów jak w zaprzeszłym tak i w przeszłym roku bardzo znacznie; w I półroczu było ich 677, a w II półr. 658. Zmniejsza się natomiast liczba uczniów na wydziale lekarskim od czasu założenia wydziału lekarskiego we Lwowie. W pierwszym półroczu było na naszym wydziale lekarskim uczniów 357, a w II półr. tylko 269. Na wydziale filozoficznym było uczniów w I półroczu 212, z których 41 było zapisanych na oddział rolniczy, w II półr. 182, z których 42 z oddziału rolniczego.

W ostatnich latach ucześniezało też kilka pań na niektóre wykłady dla uczniów Uniwersytetu, na podstawie ustawy, pozwalającej profesorom lub docentom tylko w wyjątkowych,

na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach dopuszczać panie jako gości na swoje wykłady, za osobnem zezwoleniem Kollegium wydziału. Z rozpoczętym rokiem szkolnym przybędą do Uniwersytetu panie w większej liczbie już z prawami uczniów Uniwersytetu, a to na podstawie rozporządzenia J.E. Pana Ministra wyznań i oświaty z dnia 23-go marca 1897 r. L. 7155, wedle którego mają Dziekanaty wydziałów filozoficznych obowiązek przyjmować jako uczennice zwyczajne wszystkie zgłaszające się panie, poddane państwa austriackiego, które ukończyły lub w roku wpisu kończą 18-ty rok życia i wykażą się świadectwem dojrzałości z gimnazjum, zaś jako uczennice nadzwyczajne panie, które ukończyły seminaryum nauczycielskie lub inną równorzędną szkołę. Wskutek tego zarządzenia J.E. Pana Ministra wyznań i oświaty zgłosiło się już 77 pań do wpisu jako uczennice nadzwyczajne. Ponieważ panie nauczycielki szkół ludowych i wydziałowych są przedpołudniem w szkołach zajęte, więc wydział Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie wniósł podanie do Rektora i wydziału filozoficznego o urządzenie z pewnych przedmiotów osobnych wykładów dla pań w godzinach popołudniowych, i temu życzeniu stało się wedle możliwości zadość.

Zmiany, jakie zaszły w ciągu bieżącego roku w składzie gron nauczycielskich czterech wydziałów uniwersyteckich są następujące:

Na wydziale teologicznym został zamianowany profesorem nadzwyczajnym teologii dogmatycznej X. Dr Antoni Trznadel, b. prof. teologii dogmatycznej w Przemyślu. Jeszcze z końcem zaprzeszłego roku szkolnego stracił Uniwersytet docenta prywatnego historii kościelnej X. Dr Jana Fijałka, który został mianowany profesorem na wydziale teologicznym we Lwowie.

Wydział prawa i administracyi odzyskał napowrót swego b. profesora zwyczajnego, a następnie c. k. Ministra wyznań i oświaty J.E. Dra Stanisława Poraj Ma-

dejskiego, który otrzymał od Najjaśniejszego Pana zezwolenie do wykładów z prawa prywatnego i państwowego w charakterze profesora honorowego i już w przeszłym półroczu miewał wykłady o zasadzie narodowości.

Dr Ksawery Fierich, nadzwyczajny profesor postępowania sądowego, został mianowany profesorem zwyczajnym tego przedmiotu, docent prywatny Dr Włodzimierz Czerkawski nadzw. profesorem ekonomii politycznej, a docent Uniwersytetu wiedeńskiego Dr Fryderyk Zoll profesorem nadzw. austriackiego prawa cywilnego.

Z radością i wdzięcznością przyjęliśmy nowy dowód uznania zasług profesora prawa rzymskiego, Rektora Fryderyka Zolla, którego Najjaśniejszy Pan tytułem Radcy Dworu odznaczyć raczył.

Wydział lekarski stracił profesora zwyczajnego chirurgii Dra Ludwika Rydygiera, prof. zwycz. patologii doświadczalnej Dra Władysława Gluzińskiego i doc. pryw. histologii Dra Wł. Szymonowicza, którzy objęli katedry na Uniwersytecie lwowskim. Na miejsce prof. Rydygiera został mianowany zwyczajnym profesorem chirurgii i dyrektorem kliniki chirurgicznej Dr Alfred Obaliński. Tymczasowo poruczono kierownictwo zakładu patologii ogólnej docentowi Drowi Karolowi Kleckiemu, a tymczasowe zastępstwo katedry dermatologii docentowi Drowi Władysławowi Reissowi.

Veniam docendi uzyskali: Dr Ludomił Korczyński, jako docent pryw. chorób wewnętrznych, Dr Wincenty Łepkowski jako docent pryw. dentystyki i Dr Juliusz Nowak, jako docent prywatny anatomii patologicznej.

Profesor nadzwyczajny Dr. Leon Wachholz mianowany został zwyczajnym profesorem, docent pryw. Dr Aleksander Zarewicz otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego.

Zakład higieny uzyskał nadzwyczajną dotację 6000 złr.

w trzech ratach od r. 1898, a dyrektor tego zakładu, prof. Odon Bujwid, został też mianowany dyrektorem nowo utworzonej osobnej instytucji, »c. k. Ogólny Zakład państwowy badania produktów spożywczych«.

Zakład anatomii opisowej otrzymał nadzwyczajną dotację 4000 złr., a zakład fizjologii dotację nadzw. 600 złr. na rok 1898 dla pracowni mechanicznej tego zakładu, przy którym też ustanowiono osobnego mechanika z płacą roczną 600 złr.

Na wydziale filozoficznym zostali mianowani: docent Dr Stanisław Kępiński prof. nadzw. matematyki, docent Dr Piotr Bieńkowski profesorem nadzw. archeologii klasycznej, docent Dr Jerzy hr. Mycielski profesorem nadzw. historii sztuki.

Habilitowano w ciągu roku: Dra Cyryła Studzińskiego, jako docenta pryw. języka i literatury ruskiej, Dra Waleryana Kleckiego, jako docenta mikrobiologii i mleczarstwa, a Dra Jana Rozwadowskiego jako docenta języków indogermańskich. Docenci Dr Teofil Ziembicki i Dr Ludwik Birkenmajer otrzymali tytuł profesorów nadzw. Uniwersytetu.

Przy katedrze filologii romańskiej zostało ustanowione seminaryum dla tego przedmiotu, a seminaryum historyczne otrzyma w tym roku asystenta.

Ruch w towarzystwach akademickich był w roku przeszłym, pomimo usiłowań ich wydziałów, w ogóle dość słaby, a udział i liczba członków niewielkie. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów naszego Uniwersytetu, do którego w dawniejszych latach prawie wszyscy uczniowie należeli, liczy od kilku lat coraz mniej członków, w roku zeszłym pozostała w niem zaledwie szóstą część uczniów naszego Uniwersytetu. Do licznych humanitarnych instytucyj, związanych z tem Towarzystwem, przybyła jeszcze w roku zaprzeszłym instytucya Kuchni akademickiej, która członkom Towarzystwa zdrowego a taniego pożywienia dostarcza.

Kółko medyków przestało istnieć z powodu braku udziału, natomiast zawiązało się nowe Towarzystwo »Jagellonia«, mające na celu wzajemne kształcenie się ogólne, rozrywkę i ćwiczenie się w szermierce.

W kołach zawodowo naukowych odbywały się dość liczne odczyty, wykłady i pogadanki. Nie brakło też młodzieży zachęty i pomocy w studiach przez różne Koła, a mianowicie bardzo pożyteczne Biblioteki studenckie, chętnie przez profesorów i wydawców popierane. Nie pamiętano tylko nigdzie dostatecznie o tem, że jeśli w młodzieży naszej ma wzrastać życie duchowe, ciało musi do tego dostarczyć siły. Charłactwo fizyczne staje się coraz powszechniejsze między naszą młodzieżą akademicką, a dla wzmocnienia ich sił fizycznych, pokrzepienia i zachowania zdrowia środkiem ćwiczeń fizycznych, do których ona sama obecnie dziwny brak ochoty okazuje, czyni się u nas zbyt mało. Może ponowna zachęta i usiłowanie ułatwienia młodzieży akademickiej oddawania się ćwiczeniom fizycznym, na innych Uniwersytetach z ochotą i widocznym pożytkiem uprawianym, znajdą trwalszy oddźwięk i skuteczniejsze poparcie.

Zawiązany w marcu 1890 roku Obywatelski Komitet opiekuńczy Domu Akademickiego, zamieniwszy się w Obywatelskie Towarzystwo Domu Akademickiego, ukonstytuował się w końcu grudnia 1895 na podstawie statutu zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo dnia 9 grudnia 1895 L. 100364 jako grono osób powołane do tymczasowego zarządzania sprawami Towarzystwa. W ciągu roku 1896 Komitet Towarzystwa nabył od Towarzystwa Strzeleckiego obszerny grunt pod budowę domu pod bardzo korzystnymi warunkami, a fundusz powiększył o 6.282 zł. W myśl obowiązującego statutu właściwe ukonstytuowanie się Towarzystwa nastąpiło dopiero w ubiegłym roku szkolnym, a mianowicie na pierwszym Walnem Zgromadzeniu w dniu 27 lutego 1897 wybrano Wydział Towarzystwa, przyjęto do wiadomości sprawozdanie Komitetu i wyrażono Komitetowi

a w szczególności jego Przewodniczącemu wdzięczność i uznanie za ofiarną, gorliwą i skuteczną działalność. Fundusze Towarzystwa wynosiły w dniu 1 stycznia 1897 roku kwotę 22.845 zł. 14 ct., z czego 12.820 zł. 75 ct. zapłacono za grunt pod budowę Domu. Ilość Członków wynosiła 127, a mianowicie 3 honorowych, 5 stałych, 113 zwyczajnych a 6 wspierających.

Nowo wybrany Wydział (Prof. Dr Korczyński jako Przewodniczący, Radca Jan Kwiatkowski jako Zastępca Przewodniczącego, Dyrektor Zygmunt Kowalski jako Podskarbi i Dr Stanisław Droba jako Sekretarz, a jako Członkowie: Radca Wandalin Beringer, Chór Akademicki, Prof. Dr Jordan, Prof. Dr Krzymuski, Karol hr. Scipio, Tow. Wzaj. Pom. U. U. J., i Prof. Dr Zoll) działalność swą w ubiegłym roku szkolnym zwrócił przedewszystkiem na zbieranie dalszych funduszy. Obecnie fundusze te wynoszą 23.180 zł. 57 cnt. nie licząc zapisu JW Państwa Stanisława i Zenobii Polanowskich w kwocie 5.000 zł. i zapisu ś. p. Adama Prus Wiśniewskiego w kwocie 2.000 zł. Obok tego nawiązano dalsze stosunki z Towarzystwem Wzaj. Pom. U. U. J. w celu uregulowania związku i łączności obydwu Towarzystw w sprawie Domu Akad. Oryginalne rysunki Matejki, przedstawiające dzieje cywilizacji, a przez ś. p. Mistrza Domowi Akad. darowane, nie znalazły dotąd nabywcy.

Stan Biblioteki Jagiellońskiej wykazywał w końcu 1896 r.: 234.466 dzieł w 313.602 tomach, 1.749 atlasów i map geograficznych, 8.560 rycin, 3.560 nut, 5.844 rękopismów w 7.656 tomach i 313 dokumentów. W ciągu ubiegłego roku szkolnego otrzymała nasza biblioteka znaczne dary, a mianowicie: po ś. p. Drze Michale Zieleniewskim dzieł i broszur 157 w 170 tomach i 6 rękopisów w 9 woluminach, odnoszących się do balneologii krajowej, po ś. p. Żegocie Paulim, za pośrednictwem kustosza Dra Władysława Wisłockiego 412 rękopisów w 700 tomach i 10 tek rycin. Po ś. p. Edwardzie Jelinku z Pragi większy zbiór dzieł i broszur czeskich. Od

prof. J. Rostafińskiego 262 dzieł w 330 tomach i od Pani z Kaczkowskich Ryszewskiej 103 dzieł w 245 tomach.

Również i nasze muzea otrzymały w roku ubiegłym bardzo cenne i pożądane dary. Przedewszystkiem podnieść należy na tem miejscu dar przedwcześnie zmarłego Bolesława Wołodkiewicza dla gabinetu historyi sztuki, pozostającego pod dyrekcją Prof. M. Sokołowskiego. Jest to przepyszna kolekcya kilkuset fotografii przeważnie wielkiego formatu, wykonanych w pierwszorzędnych pracowniach zagranicznych, oraz przesłiczne i wielkiej wartości figurki terrakotowe z Francyi i wazy greckie z różnych epok, a przytem około 200 tomów wspaniałych publikacyj z zakresu sztuki. Dla tego gabinetu nadesłał też znakomity znawca sztuki, P. Wojciech Lanna z Pragi, wspaniały katalog naukowy własnej sławnej kolekcyi sztychów.

Od badacza Afryki Dra Holuba otrzymał gabinet mineralogiczny małą kolekcycę drobnych, ale charakterystycznych okazów skał z terenów dyamentowych Transwalu.

Od rodziny ś. p. Nepomucena Sadowskiego otrzymał po nim pozostałe rękopisy gabinet archeologiczny.

Hrabina Marya Dmitryewna Apraksinowa, z domu hrabianka Rachmanowna, odstąpiła nam, na moją prośbę, czaprak Księcia Józefa Poniatowskiego, który był przechowany w bibliotece hrabiostwa Apraksinów w Wielkim Bobryku w gubernii Charkowskiej. Gdy Książę Józef utonął w Elsterze, schwytali konia jego żołnierze rosyjscy z oddziału generała hr. Rachmanowa, dziada hr. Maryi Apraksinowej, który czaprak książęcy z tego konia zdjęty, na pamiątkę zachował. Czaprak ten, dobrze zachowany, z czerwonego sukna, a w środkowej części z czerwonej skóry, z szerokim, złotym galonem, z napisem rosyjskim na podszewce czarną farbą ПОДАТОБСКАГО złożono w gabinecie archeologicznym.

Spisy przybytków w gabinetach naszych wykazują prócz tych jeszcze wiele innych cennych darów, za które Szan. Ofiarodawcom tu ponownie w imieniu Uniwersytetu dziękuję.

Na naszą prośbę delegowało Wys. c. k. Namiestnictwo swego urzędnika do udziału w przeprowadzonych w r. u. szkicach i lustracjach funduszy stypendyjnych uniwersyteckich, zbiorów naukowych i laboratoryów, jakoteż drukarni uniwersyteckiej, której stan nie odpowiadał naszym wymaganiom. Nad poprawą stanu drukarni pracuje jej Dyrekcya, a głównie z wielkiem poświęceniem Prof. Ulanowski, któremu Senat akademicki przewodnictwo Dyrekcyi drukarni powierzył. Ponieważ dla pożądanego rozszerzenia, w ogóle rozwoju drukarni potrzebny jest kapitał obrotowy, a do realności, w której mieści się obecnie drukarnia, należy wielki grunt frontowy, na cele drukarni bezużyteczny i nie przynoszący jej żadnych dochodów, więc uzyskaliśmy od Wysokiego Rządu zezwolenie na sprzedaż tej realności.

Do najważniejszych wydarzeń w r. u. należy rozpoczęcie budowy gmachu dla kliniki okulistycznej. Gdy tylko z wiosną nadszedł reskrypt Wys. Ministerstwa z zatwierdzeniem operatu technicznego na budowę tego gmachu, zajął się tą sprawą tak energicznie Pan Delegat c. k. Namiestnika, Radca Dworu Laskowski i starszy Radca budownictwa Sare, że budynek jest już dziś prawie pod dachem, a w r. 1898 będzie zupełnie wykończony. Fundusz przeznaczony na budowę i koszta zarządu wynosi 110,151 zł. 97 ct., zaś 29,848 zł. 3 ct. na wewnętrzne urządzenie kliniki.

Budowa nowej kliniki lekarskiej zbliża się również do urzeczywistnienia, chociaż Wys. Ministerstwo nie uwzględniło pierwotnego projektu na kwotę 202,000 zł., na podstawie uchwał Wydziału lekarskiego wypracowanego, a przeznaczyło na budowę tylko 160,000 zł. Obecnie Pan Radca Sare wypracowuje szczegółowe plany i kosztorysy, a budowa rozpocznie się na wiosnę na gruncie szpitala św. Łazarza, дарowanym przez Wysoki Sejm pod budowę kliniki lekarskiej.

Również ogólniejszego znaczenia jest pomyślny skutek starań Uniwersytetu i Towarzystwa gospodarskiego o założenie instytutu rolniczego doświadczalnego przy Studium

rolniczem naszego Uniwersytetu. Wedle postanowienia JE. Pana Ministra wyznań i oświaty ma być ten zakład urządzony i otwarty 1898 r. Będzie on pozostawał pod zarządem ministerstwa oświaty, ale koszta jego urządzenia i utrzymania będą pokrywane z funduszków etatu ministerstwa rolnictwa. Początkowo musi on się mieścić w wynajętych ubikacjach, ale niewątpliwie znajdzie się już niezadługo pod własnym dachem, gdyż JE. Pan Minister oświaty okazał tak szczerą gotowość umożliwienia rychłego otwarcia tego zakładu, a dbały o postęp rolnictwa w naszym kraju JE. Pan Minister rolnictwa, który podczas swego pobytu w naszym mieście tego lata zaszczycił Uniwersytet szczegółowem zwiedzaniem instytutów naszego Studium rolniczego, pomieszczonego tymczasowo w starem Collegium iuridicum, raczył nam łaskawie przyrzec swe poparcie i życzliwe załatwienie spraw tego zakładu, o ile one od ministerstwa rolnictwa zależeć mogą.

Potrzeba nowego budynku na rolniczy zakład doświadczalny wpłynie prawdopodobnie na przyspieszenie zakupna gruntu pod budynki na potrzeby Studium rolniczego w ogóle. Tą żywotną dla rozwoju naszego Studium rolniczego sprawą zajął się też, na wniosek Fr. hr. Mycielskiego, prezesa Towarzystwa gospodarskiego, nasz Sejm krajowy i powziął jednomyślnie uchwałę zwrócić się do Wys. c. k. Rządu o bezzwłoczne zarządzenie wystawienia budynków na cele naszego Studium rolniczego.

Petycję naszego Wydziału lekarskiego do Sejmu w sprawie budowy Zakładu położniczego w Krakowie uchwalił Sejm przydzielić Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i przygotowania sprawozdania.

Gdy mowa o uchwałach Wysokiego Sejmu w sprawach naszego Uniwersytetu, muszę tu zwrócić uwagę, że we wniosku reformy wyborczej, uczynionym w Sejmie, mieścił się wniosek nadania Zgromadzeniom profesorów każdego Uniwersytetu prawa wybierania posłów do Sejmu na całą sześcioletnią kadencję sejmową w miejsce głosu wirylnego tylko

na rok wybieralnych rektorów. Wniosek ten nie przyszedł wprawdzie pod obrady Sejmu z powodu krótkości sessyi, wolno mi będzie jednak tu wyrazić przekonanie, że ogół profesorów Uniwersytetu nie życzy sobie prawa tworzenia osobnych kuryi wyborczych do Sejmu, ponieważ mogłoby ono doprowadzić niekiedy do rozterek w gronach profesorskich, do politykowania, zabiegów i starć przedwyborczych w Uniwersytecie, w których i młodzież akademicka nie pozostałaby obojętną, a Uniwersytet przyjąłby pewną cechę stronnicy. Nie tu miejsce naprowadzać innego rodzaju względy przeciw projektom kuryj wyborczych profesorskich, który z powodu obawy, że mógłby szkołę choć na najmniejszą szkodę narażić, może ponowiony nie będzie.

Za niespełna trzy lata będziemy obchodzić 500-ną rocznicę uzupełnienia i reorganizacji Szkoły Kaźmierzowskiej przez Władysława Jagiełłę. Współudział w obchodzie rocznicy tak dla naszego narodu i miasta, jak w ogóle dla nauki i cywilizacji doniosłego wydarzenia będzie powszechny i dlatego zawiąże się niewątpliwie już niebawem Komitet obywatelski, który wspólnie z Komitetem jubileuszowym Uniwersytetu zajmie się przygotowaniem i godnym urządzeniem tego obchodu.

Jak już z zaprzyszłorocznego sprawozdania Rektora wiadomo, postanowił Senat akad. upamiętnić ten jubileusz szeregiem wydawnictw poświęconych historii Uniwersytetu Jagiell. Komisya do tego przez Senat wybrana, ułożyła szczegółowy program i kosztorys tych wydawnictw i poruciła przygotowanie najważniejszych lub najpilniejszych z projektowanych dzieł kilku członkom Komitetu, którzy się ich przysposobienia a względnie autorstwa podjęli. Dotychczasowe koszty przygotowania tych prac mogły być pokryte z subskrypcyi między profesorami.

W czasie obchodu jubileuszowego odbędzie się w dziedzińcu Biblioteki Jagiellońskiej odsłonięcie pomnika Mikołaja Kopernika, który P. Cypryan Godebski, wedle nam przed-

stawionego modelu, na czas wykonać się zobowiązał. Koszta tego posągu z bronzu będą pokryte z funduszu państwowego na cele sztuki.

Ponieważ z początkiem przyszłego roku szkolnego upływa 100 lat od urodzin największego wieszczą naszego narodu, którego w tę rocznicę więcej niż corocznie uroczystym aktem hołdu i wdzięczności uczcić i naszą miłość i poważanie dla niego trwalszą pamiątką w Uniwersytecie zaznaczyć pragniemy, więc złożyłem z profesorów i studentów Komitet, który się zajmie przygotowaniem obchodu tej rocznicy w Uniwersytecie. Przewodniczącym Komitetu jest każdoczesny rektor, a zastępcą przewodniczącego profesor literatury polskiej. Komitet ten uchwalił już ustawić biust Mickiewicza w krużganku pierwszego piętra gmachu Collegii novi i przeznaczył na to piękny odlew bronzowy biustu poety wedle modelu rzeźby ś. p. Gujskiego, wykonany przed kilku laty ze składek i staraniem liczniejszego grona osób, które go Uniwersytetowi w darze za pośrednictwem Zygmunta hr. Pusłowskiego ofiarowało. Osobna Komisya artystyczna przedstawi niebawem Komitetowi ostateczny plan i kosztorys piedestału, tablicy i marmurowego obramienia biustu. Wszystkie koszta ustawienia tego pomnika i w ogóle urządzenia i upamiętnienia obchodu w Uniwersytecie setnej rocznicy urodzin Mickiewicza mają być pokryte ze składek dobrowolnych, do których, za zezwoleniem Wys. Namiestnictwa, zaprosiłem profesorów i uczniów naszego Uniwersytetu.

Jak z tego sprawozdania się okazuje, możemy rok ubiegły zaliczyć do dość pomyślnych dla naszego Uniwersytetu. Przy niezamąconym porządku i pokoju wewnątrz jego murów, rzetelnej pracy i gorliwości nauczycieli i uczniów objawia się w różnych kierunkach jego działalności stateczny postęp, utrudniony jedynie niedostatkiem funduszków przyzwolonych na potrzeby Uniwersytetu i bardzo uciążliwym brakiem odpowiedniego pomieszczenia dla wielu jeszcze za-

kładów uniwersyteckich, które jednak, pomimo tego, pięknymi wynikami przeprowadzonych w nich badań i prac naukowych szczyć się mogą.

Utrzymuje się też powszechne uznanie dla tego odwiecznego, a pełnego życia i siły ogniska naukowego. Ojciec św. błogosławił mu w dzień patrona naszego, św. Stanisława, przy sposobności audyencji udzielonej kierownikowi naszej wyprawy naukowej do archiwów watykańskich, Prof. Smolce, a wszystkie władze i instytucje rządowe i autonomiczne i całe światło społeczeństwo objawiały przy każdej sposobności swe względy i przychyłność dla naszego Uniwersytetu, za które Im w jego imieniu należne podziękowanie wyrażam.

Składam też moje serdeczne podziękowanie Członkom Senatu akad. i wszystkim Kolegom za ich gorliwą i wydatną pracę dla nauki i dobra Uniwersytetu, jakoteż za życzliwość i zaufanie, jakimi mnie podczas mego rektoratu darzyli. Obejmując przed rokiem bardzo zaszczytne, lecz też niemniej odpowiedzialne stanowisko rektora Uniwersytetu Jagiel. nie śmiałem nawet spodziewać się tak wielkiej życzliwości, chętniej i szczerzej pomocy, wyrozumiałości i zniewalającej mnie ufności Kolegów, jakich doświadczyłem; chciałybym z tego też wnieść, że postępowanie moje odpowiadało zawsze ich życzeniom.

Najmilsze wspomnienie pozostawi mi mój stosunek z młodzieżą akademicką. Ponieważ u wszystkich moich uczni, których jako profesor i kierownik zakładu naukowego dotychczas bliżej poznałem, postrzegałem poczucie honoru i dumę narodową, szacunek dla nauki i przywiązanie do Uniwersytetu i nauczycieli, więc i podczas mego rektoratu na te szlachetne uczucia także u ogółu naszej młodzieży, dzięki Bogu niezłudnie, liczyłem. Dziękuję jej serdecznie za szczerość i zaufanie, z jakimi się do Rektora, który ma strzedz godności Uniwersytetu i dobra młodzieży, w różnych, nawet pozornie drobnych sprawach, udawała i jego rady, życzeń lub opomnień słuchała.

Przytrafiały się wprawdzie między studentami wybryki, zatargi i urazy; objawiały się różne życzenia, niektóre niesłuszne, lub obecnie niemożliwe do spełnienia; różne, a w części przeciwne prądy i wpływy usiłowały wcisnąć się do Uniwersytetu i wciągnąć młodzież przedwcześnie, z ujmą dla jej studyów, w wir rozbijałego ruchu politycznego i społecznego w kraju. Z przyjemnością mogę jednak stwierdzić, że ogół naszej młodzieży, z wyjątkiem tylko kilku do niej się zaliczających, zachowywała się zawsze godnie i odpowiednio ustawom akademickim i że młodzież nasza oddawała się naukom przeważnie z gorliwością, a wielu z pośród niej z zamiłowaniem i z pocieszającym, wiele rokującym skutkiem.

Możemy być pewni, że ta nasza młodzież wykształci się w Uniwersytecie na dzielnych obywateli, którzy Kościołowi, nauce, narodowi, ojczyźnie i państwu wiernie i pożytecznie, z miłością i poświęceniem służyć będą, zachowując zawsze swe przywiązanie do tego Uniwersytetu i wierność, wdzięczność, cześć i miłość dla naszego ukochanego Cesarza, wspinałomyślnego opiekuna tej prastarej Szkoły Jagiellońskiej.

Dziś witamy z najlepszą otuchą nowo obranego Rektora. Jednomysłność Twego wyboru, Wasza Magnificencyo X. Rektorze! jest wyrazem uznania Twych zasług nauczycielskich i naukowych, oraz przekonania Kolegów, że berło rektorskie z całym zaufaniem powierzyć Ci mogą.

Zasiadałeś już przez dłuższy szereg lat w naszym Senacie akad. jako dwukrotnie wybierany Dziekan, Prodziekan i Delegat Wydziału teologicznego, znasz zatem już tak obowiązki Rektora jak i potrzeby i tok spraw naszego Uniwersytetu.

Oddając oznaki władzy i godności rektorskiej składam Waszej Magnificencji najszczerze życzenia, by w tym roku Uniwersytet nasz jak najświetniej się nadal rozwijał, by Bóg błogostawił Twój działalność i darzył powodzeniem Twe starania dla dobra i sławy Uniwersytetu.

Accipe scepra regiminis,
Catenam dignitatis,
Annulum sponsialem
Quod semper felix, faustum fortunatumque sit!

Rektor Mf. Prof. Dr X. Władysław Knapiński
odpowiedział w te słowa:

Panie Prorektorze! Panowie!

Obejmując stanowisko, którem mię łaska Świetnego Grona Profesorów zaszczyca, mam sobie za miły obowiązek zwrócić się najpierw do Was, Dostojni Goście! W pierwszym rzędzie Tobie, JO. Książę Biskupie! składam podziękowanie, że przez ofiarę Mszy św. i modły na uproszenie nam błogosławieństwa Bożego, nowy rok szkolny poświęcić i swoją Osobą akt ten zaszczycić raczyłeś. Ciebie JWP. Delegacie witając, cześć należną Ci składam, jako przedstawicielowi najwyższej magistratury. (Zwracając się do JE. P. Ministra Dunajewskiego): Witam Cię, Excellencyo! którego zasługi niespożyte zapisane złotemi głoskami w dziejach monarchii; byłeś bowiem dla niej — że użyję biblijnego porównania — tem, czem Józef dla Egiptu. Uniwersytet nasz słusznie dumnym się czuje, że miał zaszczyt liczyć Waszą Excellencyę do grona swego, najprzód jako ucznia, potem profesora, następnie rektora; z wdzięcznością wspomina Twoje imię, Excellencyo, za dobrodziejstwa, których doznał w czasie Twego ministerstwa i z przyjemnością hołd Ci teraz przez moje usta oddaje.

Witam także Was, Panowie, Wysocy Zwierzchnicy i Naczelnicy Władz, niegdys uczniowie, teraz korona chwały naszego Uniwersytetu i chluba kraju; Was nareszcie łaskawi Panowie i Panie. Serdeczne wszystkim składam dzięki już za to, że przez obecność swoją raczyliście dodać blasku tej naszej uroczystości, a więcej jeszcze za sympatyę, przychylność i życzliwość dla tej Wysokiej szkoły, bo tych uczuć Wasza

tutaj obecność oczywistym jest dowodem. Ona też wlewa w nas otuchę, że Alma Mater w każdej chwili znajdzie w Was zawsze życzliwych już opiekunów, już pomocników, w miarę tego, jak będzie potrzebowała czy obrony, opieki, lub poparcia od jednych, czy współdziałania od drugich, aby zadaniu swojemu skutecznie odpowiedzieć mogła.

Spełniwszy, co obowiązek gościnności wskazywał, zwracam się do Was PP. Koledzy-Profesorowie. Korzystam ze sposobności, której dotychczas nie miałem, żeby Wam, wszystkim razem, wyrazić podziękowanie za zaszczytny dla mnie wybór. Przypisywać go swoim jakimś przymiotom, lub zasługom nie mogę, gdyż ani pod jednym, ani pod drugim względem nie stoję wyżej od kogokolwiek z całego naszego grona; muszę tylko uznać Waszą z serca płynącą, szczególniejszą dla mnie łaskę i zaufanie. Za te uczucia niewymownie Wam jestem wdzięczny, więcej niż za godność. Lecz jako jeden z młodszych w Waszym gronie, przybyły przed kilku dopiero laty, z innego — że tak powiem — świata, wyrwany z innego otoczenia, nieobeznany jeszcze dobrze z tutejszemi stosunkami, nawykły do zacisznej pracy w parafii lub przy biurku, nie sprostam zadaniu, które podobało się Wam włożyć na mnie, jeżeli mię radą swoją wspierać nie będziecie. O to też Was gorąco i usilnie proszę, szczególniejszej Was, PP. Członkowie Świątyni Senatu akademickiego.

Tobie, P. Prorektorze, dziękuję za życzenia. Oby się one ziściły! Jestem przekonany, że myśl wszystkich Szanownych Kolegów wyrażę, gdy powiem, że w ciągu roku jednego dobrze się Uniwersytetowi zasłużyłeś. Obejmując rektorat, wzięłeś wraz z nim niezmiernie ciężką i kłopotliwą spuściznę. Wybrnąłeś z trudności, o ile tylko było można, szczęśliwie. Porządek i spokój, jaki panował ze strony młodzieży akademickiej, zawdzięczać należy Twemu, taktownemu i ojcowskiemu postępowaniu. Za to wszyscy my, Twoi Koledzy, wyrażamy Ci szczere, serdeczne podziękowanie. Ja zaś wdzięczniejszy Ci jestem od innych; bo, otrzymując z rąk Twoich

sukcesyę czystą, wolny będę od tych trosk i zmartwień, które Ci rok Twój zatruwały. Jeżeli się sprawdzą Twoje życzenia, Tobie spełnienie ich zawdzięczać będę.

Za wielki mam to sobie zaszczyt, że rektorat mój wypadł w roku, w którym obchodzić będziemy drogą nam rocznicę, 50-letni jubileusz rządów Najjaśn. cesarza Franciszka Józefa. On nam tak samo jak innym ludom swej monarchii serce prawdziwie ojcowskie okazał; on nas wywiódł z domu niewoli teutońskiej; on wskrzesił nam prawo do życia i rozwoju narodowościowego; jemu, oprócz wielu innych dobrodziejstw, zawdzięczamy zdobycie poważnego stanowiska w monarchii. To też chyba nietylko w obrębie tego państwa, ale i poza granicami jego niema Polaka, któryby sercem nie łączył się ze wszystkimi obywatelami całej monarchii, nie radował się z rocznicy i nie żywił w sercu swem najgorętszych życzeń dla Najjaśn. Jubilata. My, jako członkowie *Almae Matris*, temi samemi uczuciami przejęci jesteśmy więcej niż inni obywatele tego kraju. Pod rządami teraźniejszego cesarza Uniwersytet nasz stał się napowrót tem, czem go chcieli mieć sławnej pamięci założyciele, przybytkiem, źródłem i krzewicielem nauki polskiej; otrzymał to piękne pomieszczenie i bezustannie otrzymuje, co do rozwoju i podniesienia jego jest potrzebnem.

Nie mogę też milczeniem pominąć drugiej, sercu polskiemu jeszcze droższej, rocznicy setnej urodzin wielkiego naszego wieszczki narodowego. Lecz do niej tylko przygotowania w teraźniejszym roku szkolnym odbywać się będą; sama bowiem rocznica przypada w roku następnym.

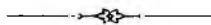
Rok bieżący stanowić będzie pamiętną w dziejach Uniwersytetu epokę. W progi jego bowiem po raz pierwszy wstępuje grono słuchaczek. Cieszę się bardzo, że mogę powitać Was, Panie! Szczerze Wam winszuję, że zdobyłyście sobie część tego prawa, które już gdzieindziej rówieśniczki Wasze posiadają. Wiecie dobrze, iż pewna część społeczeństwa nie tai swej obawy przed waszym krokiem; inni, jeżeli

wprost nie ganią, to z nieufnością na Was patrzą. Jako pionierki, torujące nową w naszym społeczeństwie drogę, jesteście obserwowane z podejrzliwością przez niechętnych. Ci będą radzi, gdy im się zdarzy pochwycić jakikolwiek pozór, żeby Was i Wasze dążności w złem świetle wystawić. Nie mówię, żeby ci niechętni mieli złą wolę. Nie. Pełni są oni, podobnie jak Wy, dobrych chęci. Wy jesteście przekonane, że przyczyniacie się do dobra społeczeństwa; oni zaś chcieliby odwrócić niebezpieczeństwo, które, według ich szczerego przekonania, społeczeństwu grozi ze strony uniwersyteckiego kształcenia kobiet. Do Was należy tak postępować, żeby honoru swego i akademickiego na szwank nie narazić i żeby niechętnym wykazać, że obawy ich nie są słusznymi.

Was nareszcie, młodzi obywatele tej Rzplitej naukowej, witam z radością. Cieszę się ze świadectwa, które Wam P. Prorektor oddaje.

Jest ono dowodem normalnych stosunków, jakie między nauczycielem a uczniem panować winny; dowodem z waszej strony zaufania ku swym przewodnikom, zaufania — mówię — bez którego w żadnym społeczeństwie ład kwitnąć nie może. O to zaufanie Was proszę i bądźcie przekonani, że ze swej strony wszelkich starań dołożę, aby mu odpowiedzieć.

Żywiąc nadzieję, że mej prośbie nie odmówicie, otwieram rok szkolny 1897/8 i rozpoczynam go, w Imię Boże, zapowiedzianą prelekcją o »Pięcioksiągu Mojżeszowym«.

DODATEK.

WYKAZ PRAC

ogłoszonych przez członków Uniwersytetu Jagiellońskiego lub pod ich kierunkiem w roku szkolnym 1896/1897.

Wydział teologiczny.

X. Prof. Dr Józef Pelczar: »Zarys dziejów kaznodziejstwa w Kościele katolickim«. Część druga (Kaznodzieje polscy) i Dodatek do części drugiej.

— »Rozmyślenia o życiu kapłańskim czyli ascetyka kapłańska«. Część I i II. Wydanie drugie przejrzane i pomnożone.

— »Kazania na uroczystości i święta N. Panny Maryi«. Część I i II. Wydanie drugie przejrzane i pomnożone.

X. Prof. Dr Maryan Morawski: »Podpieracz katolicyzmu«. Artykuł w Przeglądzie Powszechnym z czerwca 1897.

— »Wieczory nad Lemanem«, drugie wydanie poprawione, 8-o, str. 271.

X. Prof. Dr Franciszek Gabryl: »O kategoriach Arystotelesa«, XXXVI tom rozpraw Wydziału historyczno filozoficznego Akademii Umiejętności w Krakowie.

Wydział prawa i administracji.

Prof. Dr Edmund Krzymuski: »Stanowisko Najwyższego Trybunału w kwestyi stosunku prawa cywilnego do karnego«. Lwów. Przegląd prawa i administracji, luty i marzec 1897 (także w osobnej odbitce).

— »Les peines non déshonorantes«. Paris. Revue pénitentiaire; janvier 1897, p. 170.

— »Considérations sur la tentative irréalisable«. Paris. Revue critique de législation et de jurisprudence; mai 1897, p. 320.

Prof. Dr Józef Rosenblatt: »Prawo prywatne międzynarodowe w nowym kodeksie niemieckim« w Gazecie Sądowej Warszawskiej z r. 1897.

— »Kwestye sporne w dziedzinie nowej procedury cyw.« w Reformie Sądowej Nr. 4, z r. 1897.

— »Przyczynek do nauki o udziale w przestępstwie« w Przeglądzie prawa i admin. z czerwca 1897.

— »Das Verhältniss des Civilprocesses zum Strafprocesse nach der neuen Civilprocessordnung«. W czasopiśmie Gellera Centralblatt für die jur. Praxis«, zeszyt 2 z r. 1897.

— »Zum Capitel der Wiederaufnahme des Strafverfahrens« w czasop. Gerichtssaal z r. 1897, str. 450—460.

— »O reformie prawa prasowego«, odczyt w Klubie konserwatywnym.

— »Prawo życia codziennego«, dwa odczyty publiczne w sali Rady miejskiej.

Prof. Dr Antoni Górski: »Cena giełdowa a przesilenie rolnicze«, Kraków 1897.

Prof. Dr Franciszek Ksawery Fierich: »Wpływ nauki o stosunku procesowym na podstawy nowej procedury cywilnej austriackiej«. Reforma sądowa, zeszyt styczniowy i lutowy.

— »Próbny proces trybunalski«. Rzecz opracowana łącznie z W. Seidlem, c. k. Sekretarzem Rady Sądu kraj. w Krakowie. Reforma sądowa, zeszyt marcowy, kwietniowy i majowy.

Prof. Dr Józef Brzeziński: »O stosunku piątego powszechnego Soboru Laterańskiego do Polski«. Kraków 1897, str. 100,

Doc. Dr Juliusz Makarewicz: »Idealny zbieg przestępstw w ustawie karnej austriackiej«. Studium krytyczne. Kraków 1897, str. 117. Spółka wydawnicza polska.

— »Ewolucya kary«. Ateneum, zeszyt styczniowy str. 143—163, zeszyt lutowy 309—333.

— »Klassizismus und Positivismus in der Strafrechtswissenschaft«. Zeitschrift für die gesammte Strafrechtswissenschaft, Band XVII. Heft 4—5. Seite 590—637.

Wydział lekarski.

Z kliniki chorób wewnętrznych pod kierunkiem Prof. Dra Edwarda Korczyńskiego ogłosili:

— Dr M. Buzdygan: »Wpływ żelaza na wydzielanie soku żołądkowego«. Medycyna, Nr. 23. 1897.

— Toż samo po niemiecku p. t. »Ueber den Einfluss des Eisens auf die Magensaftausscheidung«. Wiener Klinische Wochenschrift, N. 31. 1897.

Dr M. Piątkowski: »Wpływ leczniczy wapna a w szczególności wody krynickiej ze źródła głównego na choroby przewlekłe żołądka«. Przegląd lekarski Nr. 27. 1897.

— Tenże: »O działaniu soli wapiennych w ogóle a w szczególności wody krynickiej w niektórych przewlekłych chorobach żołądka«. Pamiętnik Tow. lek. warsz. 1897. Zeszyt II.

— Tenże: »Przyczynę do patologii gałęzi sztywnej nerwu współczulnego«. Medycyna Nr. 40—42. 1897.

Dr R. Rencki: »Przyczynę do biologii postaci półksiężycowatych pasorzyta zimnicy złośliwej«. (Haemosporidium Laveran). Przegląd lekarski, Nr. 8. 1897.

— Tenże: »O przyrodzie i rozwoju postaci półksiężycowatych pasorzyta zimnicy złośliwej«. Pamiętnik Tow. lek. warsz. 1897. Zeszyt II.

Prof. Dr Tadeusz Browicz: »O rozczłonkowaniu zrazików wątrobowych«. Nowiny lekarskie i Archiw. Virchowa.

— Tenże: »O różnorodności złożeń żółciowych śródkomórkowych w stanach chorobowych komórek wątrobowych pod względem barwy i stanu skupienia i o znaczeniu tej różnorodności«. Przegląd lekarski i Deutsche med. Wochenschrift.

— Tenże: »Śródkomórkowe kanaliki żółciowe, ich stosunek do jamek Kupffera i do pewnej formy patologicznej wakuolizacji komórek wątrobowych«. Akad. Umiej. w Krakowie.

Z Zakładu anatomii patologicznej pod kierunkiem Prof. Dra Tadeusza Browicza ogłosili:

Doc. Dr Nowak: »O etyologii skrobiawicy«. Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiej. w Krakowie.

— »Badania błony śluzowej gardła ze względu na mikroby znajdujące się w przypadkach błonicy«. Nowiny lekarskie.

— »O lokalizacji zmian skrobiowatych w tkaninach«. Przegląd lekarski.

Dr Ciechanowski i Doc. Dr Nowak: »Przyczynę do badań nad etyologią dysenterji«. Przegląd lekarski.

Dr Ciechanowski: »Przypadek cięży trąbkowej«. Nowiny lekarskie.

— »O pęknięciu jelit u noworodków«. Przegląd lekarski.

— »Krystallbildung in den Nährmedien«. Centralblatt für Bacteriologie und Parasitenkunde.

— »Ein Fall von Achsendrehung des Uterus«. Deutsche medicinische Wochenschrift.

— »O stanie patologicznym jądra komórek wątrobowych przemawiającym za tem, iż jądro spełnia funkcję wydzielniczą. Akad. Umiej. w Krakowie.

— »O budowie komórki wątrobowej«. Akad. Umiej. w Krakowie.

— »Jak i w jakiej postaci otrzymują komórki wątrobowe hemoglobinę?«. Akad. Umiej. w Krakowie.

Prof. Dr Napoleon Cybulski: »O zjawiskach elektrycznych w nerwach czynnych«. Na posiedzeniu III wydziału Akademii Umiejętności w lipcu.

W Zakładzie fizyologicznym pod kierunkiem **Prof. Dra Napoleona Cybulskiego** ogłosili:

Dr Teofil Zalewski: »O wpływie peptonu na krążenie i inne funkcje ustroju«. Ogłoszone w Rozprawach Akademii Umiej.

Dr. Phil. August Wróblewski, asystent działu chemicznego, wydał »Podręcznik do ćwiczeń praktycznych z chemii fizyologicznej«. Kraków, rok 1897.

Prof. Dr Wł. Ant. Gluziński i I. Lemberger: »Ueber den Einfluss der Schilddrüsensubstanz auf den Stoffwechsel (mit Bemerkungen über die Anwendung dieser Substanz bei Fettleibigkeit)«. Centralblatt für innere Medicin. 1897.

— »O wpływie braku gruczołu tarczycowego w organizmie zwierzęcym na wymianę materii u psów«. (Studium doświadczalne). (Ueber den Einfluss des Mangels der Schilddrüse im thierischen Organismus auf den Stoffwechsel). (Ein experimentelles Studium). Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau. Mai 1897.

W Zakładzie patologii ogólnej i doświadczalnej pod kierunkiem **Prof. Dra Ant. Gluzińskiego** ogłosili:

K. Klecki: »Ueber die Ausscheidung von Bacterien durch die Niere und die Beeinflussung dieses Processes durch die Diurese«. Archiv für experimentelle Pathologie und Pharmacologie. Bd. XXXIX. 1897.

— »O przechodzeniu bakterij przez nerki oraz o wpływie diurezy na tę sprawę«. Przegląd lekarski 1897.

I. Lemberger: »Przyczynę do sprawy wchłaniania (resorbcyi) w przewodzie pokarmowym w przebiegu podostrego niezytu jelitowego (enteritis catarrhalis subacuta)«. Przegląd lekarski 1897.

Prof. Dr K. Kostanecki: »Ueber die Gestalt der Centrosomen im befruchteten Seeigelei. Anatomische Hefte Bd. VII, Heft 2, p. 215—238. II Taf.

— »Ueber die Mechanik der Zelleibstheilung bei der Mitose«, Anzeiger d. Akad. d. Wissensch. in Krakau, Februar 1897, p. 47—68.

— »Ueber die Bedeutung der Polstrahlung während der Mitose und ihr Verhältnis zur Teilung des Zelleibes«. Archiv für mikroskopische Anatomie. Bd. 49, p. 651—706. II Taf.

— »Ueber die Herkunft der Centrosomen im befruchteten Ei von Myzostoma glabrum«, Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau. Juli 1897.

— »Stacya zoologiczna w Neapolu«. Kraków 1897.

K. Kostanecki und M. Siedlecki: »Ueber das Verhältnis der Centrosomen zum Protoplasma«. Archiv für mikroskopische Anatomie. Bd. 48, p. 181—273. II Taf.

W Zakładzie anatomii opisowej pod kierunkiem **Prof. Dra K. Kostaneckiego** ogłosili:

K. Kostanecki i A. Wierzejski: »Ueber das Verhalten der sog. achromatischen Substanzen im befruchteten Ei. Nach Beobachtungen an Physa fontinalis«; Mit 3 Tafeln. (Archiv für mikroskopische Anatomie). Tom 47. (Bonn.).

K. Kostanecki: »Ueber die Gestalt der Centrosomen im befruchteten Seeigeli«. Mit 10 Abbildungen auf Tafel XIII u. XIV. (Anatomische Hefte, Wiesbaden).

K. Kostanecki i M. Siedlecki: »Ueber das Verhältniss der Centrosomen zum Protoplasma«. Mit 2 Tafeln. (Archiv für mikroskopische Anatomie, Bonn.).

W. Łepkowski: »O unaczynieniu zębów u zwierząt ssących«. Str. 31, tablic 8. Kraków.

— »Ueber die Gefässverteilung in den Zähnen der Säugetiere«. Anatomische Hefte 1897, VIII Tafeln.

S. Kaczyński: »Odwrotny układ wnętrzości z rzadką nieprawidłowością w narządzie krążenia«. Przegląd lekarski 1897, Nr. 8 i 9.

E. Godlewski jun.: »Ueber mehrfache bipolare Mitose bei der Spermatogenese bei Helix pomatia L.«. Anzeiger der Akademie der Wissenschaften, Februar 1897.

-- »Ueber die Unwendung der Spermatiden in Spermatozoen bei Helix pomatia L.«. Anzeiger der Akademie der Wissensch. Juli 1897.

E. Bobrowski: »Zboczenie w położeniu nerki« (Nerka w miednicy malej). Przegląd lekarski 1897, Nr. 1.

Prof. Dr. Henryk Jordan: »Przypadek oophoropexii własną metodą«. Rocznik Tow. ginekol. krak. Z. VII, z r. 1896.

— »O porodzie po ventrofiksacyi«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

— »O niezwykłych przypadkach ovariotomii«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z r. 1896.

Z kliniki położniczo-ginekologicznej pod kierunkiem **Prof. Dra H. Jordana** ogłosili:

Doc. Dr Aleksander Rosner: »Ueber ein ungewöhnliches gegenseitiges Verhältniss der Eihäute von Zwillingseiern«. Monatsschrift für Geburtsh. und Gynäkolog. 1897.

Dr Switalski: »Uwagi dotyczące wodogłowia (hydrocephalus congenitus) podczas porodu«. Przegląd lekarski 1897.

— »O rozejściu się powłok brzusznych«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

— »Rak na włókniaku podśluzowym«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

Dr Switalski: »Przypadek pierwotnego zapalenia grzliczego trąbek«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

— »Przypadek ciąży trąbkowej«. Rocznik Towarz. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

— »Niezwyczajny przypadek skręcenia szypuły jajnika«. Rocznik Towarz. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

Dr Mikucki: »O ile niekapanie noworodków wywiera korzystny wpływ na zachowanie się pępowiny«. Przegląd lekarski 1897.

— »O operacyi Bode-Wertheima«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

— »Echinoccus wątroby zropiałej u ciężarnej«. Rocznik Tow. ginekol. Z. VII, z roku 1896.

W klinice pediatrycznej pod kierunkiem Prof. Dra Leona Macieja Jakubowskiego ogłosili:

Doc. Dr Jan Raczyński: »Ueber den Einfluss der Toxine von Streptococcus pyogenes und Bakterium coli commune auf den Kreislauf«. (Deutsches Archiv f. klin. Med. LVII. 1896).

— »O zapaleniu płuc u dzieci, powstającym na tle chorób przewodu pokarmowego« (wykład habilitacyjny). Przegląd lekarski 1896, Nr. 40 i 41.

— »Doświadczenia kliniczne z tak zwanem tłustem mlekiem prof. Gaertnera«. Przegląd lekarski 1897, Nr. 22.

Dr Ksawery Lewkowicz, asystent kliniki: »Ueber den Entwicklungsgang und die Einteilung der Malariaparasiten«. (Aus der kk. Universitätsklinik für Kinderkrankheiten des Herrn Prof. Jakubowski und der kk. Anstalt für Bacteriologie und Hygiene des Herrn Prof. Bujwid in Krakau). Centralblatt f. Bacteriologie, Parasitenkunde u. Infectionskrankheiten. Band XXI. 1897, Nr. 4.

— »Paszorzyty zimnicze, ich stosunek do ciałek i budowa ciała krwi czerwonego«. Przegląd lekarski 1897, Nr. 23.

Dr Fryderyk Simon: »O rozpoznawaniu duru brzuszego z surowicy krwi chorego, za pomocą bulionowej hodowli prątka Ebertha«. Przegląd lekarski 1897, Nr. 9 i 10.

Prof. Dr Antoni Mars: »Przyczynę do etyologii chorobliwego świądu sromu u niewiast«. Przegląd lekarski Nr. 22. 1896.

— »Przypadek świądu sromu niewieściego wyleczony nowym sposobem operacyjnym«. Przegląd lek. Nr. 31. 1896.

— »Przypadek kraurosis vulvae«. Rocznik Tow. ginekol. krak. 1896.

— »Kilka słów w sprawie rozszerzenia ujścia zewnętrznego macicy metodą Rosnera«. Przegląd lek. Nr. 4. 1897.

— »Zur Erweiterung des äusseren Muttermundes«. Centralbl. f. Gyn. Nr. 8. 1897.

Prof. Dr Antoni Mars: »Przypadek dobrowolnego pęknięcia macicy podczas porodu wyleczony przez całkowite wycięcie macicy po otwarciu jamy brzucha«. *Przegląd lek.* Nr. 12 i 13. 1897.

— »Poród u cyganki« (*Studyum*). W druku *Rocznika Tow. ginekol. krak.* za rok 1897.

— »Przypadek coeliotomia vaginalis« (*ibidem*).

— »Angioma myxomatodes disseminatum placentae«. *Monatschrift f. Geb. u. Gyn.* 1896.

Ze szkoły akuserek pod kierunkiem **Prof. Dra Marsa** ogłosili:

Dr Kościński: »Przyczynek do bezgnilnego i ściśle chirurgicznego postępowania wśród niektórych operacji położniczych«. *Przegląd lekarski* Nr. 26—27. 1897.

— »Beitrag zum aseptischen Verfahren bei gewissen geburtshilflichen Operationen«. *Przegląd lek.* 1897.

— »Kilka uwag o ciąży śródmiaższowej«. *Przegląd lek.* 1897.

Prof. Dr Bolesław Wicherkiewicz: »Zur Etiologie u. Behandlung des Glaucoms«. *Klin. Monatsblatt.* 1896, p. 161—170.

— »O stosowaniu nalewki jodowej w okulistyce«. *Nowiny lekarskie* Nr. 10. 1897.

— »Kilka dalszych uwag o leczeniu zaćm następowych z podaniem nowego sposobu operacyjnego«. *Przegląd lek.* 1897.

Prof. Dr A. Obaliński: »Przyczynek do operacyjnego leczenia ropnych zapaleń śródpiersia tylnego«. *Przegląd lek.* 1896, Nr. 51 i 52.

— »Beitrag zur operativen Behandlung der Phlegmonen des hinteren Brustfellraumes«. *Wiener klinische Wochenschrift* Nr. 50. 1896.

— »Obecny stan chirurgii nerek«. *Gazeta lekarska.* Warszawa 1896. Nr. 96—40.

— »Weitere Beiträge zur Nierenchirurgie«. *Wiener medicinische Wochenschrift* 1897, Nr. 6 i 7.

— »W sprawie techniki trepanacji czaszki«. *Przegląd lekarski* 1897, w sierpniu.

— »Zur Technik der Schädelreparation«. *Centralblatt für Chirurgie.* Leipzig 1897. August.

— »Dalszy przyczynek do rozjaśnienia sprawy zupełnego wykluczenia pętli jelitowej«. *Medycyna.* Warszawa 1897, w sierpniu.

— »Weiterer Beitrag zur totalen Darmausschaltung«. *Wiener medic. Presse,* im August 1897.

Prof. Dr Przemysław Pieniążek: »Die Tracheoskopie und die tracheoskopischen Operationen bei Tracheotomisirten«. *Arch. f. Laryngologie* 1896.

Z oddziału laryngologicznego pod kierunkiem Prof. Dra P. Pieniżka ogłosili:

Doc. Dr Aleksander Baurowicz: »Ein gestielter Drüsenkrebs des weichen Gaumens«. Archiv für Laryngologie Tom 6, zeszyt 1.

— »O tak zwanym polipie krwawiącym przegrody nosowej«. Przegląd lekarski 1897, Nr. 8 i 9.

— »Sprawozdanie naukowe z oddziału Prof. Pieniżka za rok 1896. Przegląd lek. 1896, Nr. 12 i 13.

W Zakładzie fizyologicznym Prof. Cybulskiego wykonał pracę doświadczalną na temat:

— »O ośrodkach kosowych krtaniowych« (ukaze się po niemiecku w Archiv für Laryngologie).

— »O etyologii przewlekłego niezytu zanikowego nosa«. Przegląd lek. 1895, Nr. 46, 47, 48 i 49.

— »Rzadki przypadek złamania chrząstki obrączkowej«. Przegląd lek. 1896, Nr. 4, 5 i 7.

— »Verengerung der Bronchien in Folge des Skleroms«. Archiv für Laryngologie. Tom IV. Z. 1.

— »O twardzieli (Scleroma)«. Kraków 1896. (Praca habilitacyjna).

— »Ein gestielter Krebs des Kehledeckels«. Archiv für Laryngologie. Tom IV. Z. 2.

— »Sprawozdanie naukowe z oddziału Prof. Pieniżka za rok 1895. Przegląd lek. 1896, Nr. 17, 19, 20 i 22.

Prof. Dr Walery Jaworski: »O użyteczności fonendoskopu Bazzi-Bianchiego«. Przegląd lek. 1896, Nr. 52.

— »Oznaczenie dużej krzywizny żołądka«. Przegląd lek. 1896, Nr. 47.

— »O nowym dyetetycznym przetworze żelazistym«. Przegląd lek. 1897, Nr. 22.

— »Ueber die Ernährung der Kranken durch Kraftmilch«. Therapeutische Monatshefte 1897. Heft V.

Prof. Odon Bujwid: »Czy surowica przeciwbłonicza może być szkodliwą«. Przegląd lek. Nr. 6.

— »Nowy sposób stężania surowic leczniczych«. Przegląd lek. Nr. 19. To samo Centr. f. Bacteriologie.

— »Kilka słów o dżumie i jej zarazku«. Przegląd lek. Nr. 23.

— »Badania wody gruntowej w celu zasilenia wodociągów krakowskich«. Sprawozdanie Komisji wodociągowej 1897.

— »Perlica u bydła i środki zaradcze«. Odczyt na Walnem zebraniu Towarz. Rolniczego w Krakowie 1897. (Tenże odczyt wypowiedziany na Zjeździe Lekarzy w Moskwie).

W Zakładzie higieny pod kierunkiem Prof. O. Bujwida ogłosili:

Dr Rutkowski: »Przyczynek do działania surowicy Viquerat'a na świnki morskie zakażone gruzlicą«. *Przegląd lek.* str. 343.

Dr Lewkowicz: »O półksiężycowych postaciach pasożyta zimnicy«. *Przegląd lek.* Nr. 17. Toż samo *Centralbl. f. Bacteriologie* oraz *Gazeta lek.*

Prof. Dr Rudolf Trzebicky: »Przyczynek do kazuistyki rzadszych umiejscowień torbieli skórzastych«. *Medycyna.*

— »Zur Casuistik seltener Localisationen von Dermoidrysten«. *Wiener med. Wochenschrift.*

— »Sammelbericht aus der polnischen chirurgischen Literatur für das Jahr 1894 und 1895«. *Heilkunde.*

Oprócz tego liczne referaty w *Centralblatt für Chirurgie*, w *Jahresbericht über die Leistungen und Fortschritte der gesammten Medicin* i w *Jahresbericht über die Fortschritte der Chirurgie.*

Z oddziału chorób syfilitycznych pod kierunkiem Prof. Dra A. Zarewicza ogłosili:

Dr Franciszek Krzyształowicz: »Haemolum hydrargyro-jodatium w leczeniu kily«. *Przegląd lek.* Nr. 25 i 26. 1897.

— Toż samo po niemiecku: »Ueber Haemolum hydrargyro-jodatium in der Therapie der Syphilis«. *Archiv f. Dermatologie u. Syphilis.* XL B. 2 und 3 Heft.

Prof. Dr Leon Wachholz: Trzecia serya orzeczeń sądowo-lek. Wydziału lek. Wstęp I: »Gwałtowna śmierć z uduszenia; Powieszenie; Zduszenie sznurem, czy też zadławienie? Samobójstwo czy morderstwo? *Przegląd lekarski* 1897.

— Toż. II: »Mężobójstwo; Rozkawalkowanie zwłok; Dochodzenie stanu umysłowego«. *Przegląd lek.* 1897.

— »Przegląd literatury sądowo-lekarskiej za drugie półrocze 1896«. *Nowiny lekarskie* 1897.

— »Sp. Leon Halban«. Wspomnienie pośmiertne. *Przegląd lek.* 1897.

— »Sp. Leon Halban«. Wspomnienie pośmiertne. *Krytyka lekarska.* Warszawa 1897.

Z Zakładu medycyny sądowej pod kierunkiem Prof. Dra Leona Wachholza ogłosili:

Prof. Dr Wachholz i Dr Włodzimierz Sieradzki, asystent Zakładu: »Przyczynek do rozpoznawania śmierci z zaccadzenia«. *Przegląd lek.* 1897.

— »Weitere experimentelle Untersuchungen über Kohlenoxyd- und Leuchtgasvergiftung«. *Zeitschrift für Medicinalbeamte.* Berlin 1897.

— »Contribution à l'étude sur l'intoxication par l'oxyde de carbone«. *Archiv d'antropologie criminelle.* t. d. Lugdun 1897.

Dr Włodzimierz Sieradzki: »O rozkawalkowaniu zwłok pod względem sądowo-lekarskim«. *Przegląd lek.* 1896.

Dr Włodzimierz Sieradzki: »Przypadek urazowego pęknięcia żołądka i dwunatnicy«. Przegląd lekarski 1897.

Doc. Dr Franciszek Sroczyński: »Przyczynę do leczenia jaskry złośliwej« (Glaucoma malignum). Przegląd lek. Nr. 28 i 29. 1897.

Doc. Dr Leon Kryński: »Ventrosifatio vesicae urinae« (Cystopexis). Przegląd lek. 1896, Nr. 50.

Wydział filozoficzny.

Prof. Dr F. Kreutz: »Sól kamienna i Fluoryt, ich barwa, fluorescencya i fosforescencya«.

— »O zmianach w kilku minerałach i solach pod wpływem promieni katodowych lub pary sodu«.

Prof. Dr Stanisław Tarnowski: »Matejko«.

— »Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza«.

— »Mowy Juliana Dunajewskiego« (oceny).

— »L'eglise et l'états chretien«, streszczenie dzieła S. p. Biskupa Janiszewskiego, napisane dla kongresu katolickiego we Fryburgu (szwajcarskim).

— Mniejsze recenzje, jak np. F. Hössicka »Żywoć Juliusza Słowackiego«.

— Jeden tom dawniejszych »Studyów« literackich; następny pod prasą.

W oddziale literackim Seminaryum pod kierunkiem Prof. Dra St. Tarnowskiego wydano:

Stanisław Dobrzycki: »Krzysztofa Opalińskiego Satyra« (ze stanowiska politycznego).

— »Rozmowa lęba z Ziemianinem czy jest lub nie jest dziełem Starowolskiego?«

— »Poezya polska w średnich wiekach«.

Tadeusz Monczyński: »O dramatach Adama Asnyka«.

— »Twórczość Henryka Ibsena«.

— Ibsena »Borkmann«.

Tadeusz Pazdanowski: »Pieśni kościelne protestanckie w Polsce«.

— »Poezya Rokosza Zebrzydowskiego«.

Stein: »Mecenas w Polsce i ich wpływ na piśmiennictwo«.

Stanisław Zathy: »Poezya miłosna w Polsce w XVI i XVII w.«

Prof. Dr Edward Janczewski: »Głównie zbożowe na Żmudzi«. Sprawozdania Komisji fizyograficznej Akademii Umiej. w Krakowie. Tom XXXII, str. 20—28.

— Toż samo w innej, krótszej redakcyi: »Ueber Getreide-Ustilagineen in Samogitien«. Zeitschrift für Pflanzenkrankheiten. Band VII. Heft 1. 1897.

Prof. Dr August Wiktor Witkowski: »Zasady fizyki«. Tom II, Cz. 1. Warszawa 1897.

Prof. Dr Anatol Lewicki: »Sprawa Unii kościelnej za Jagiellą« w Kwartalniku historycznym, Rocznik XI, zeszyt II.

— »Ruthenische Theilfürstenthümer bis zur Vereinigung mit Polen 1387« w dziele: »Die österr. ungar. Monarchie in Wort und Bild«. Band Galizien.

— »Zarys historii polskiej«, wydanie większe trzecie, uzupełnione historią porzbiorową, po raz pierwszy wydana.

Pod kierunkiem **Prof. Dra Maryana Sokołowskiego** ogłoszono:

Ludwik Puszet: »Ołtarz św. Jana Chrz. w kościele św. Floryana«.

Julian Pagaczewski: »Figura N. M. P. z początku XV w. w kościele św. Mikołaja na Wesolej«.

— »Haft z końca XV w. z kościoła św. Mikołaja«.

— »Kościół św. Gertrudy w Krakowie«.

Dr Jerzy Kieszkowski: »Luźne przyczynki źródłowe, dotyczące budowy kaplicy Tomickiego na Wawelu«.

Ludwik Fryze: »Znaczenie zbiorów w domu Jana Matejki«.

— »Wystawa monachijskich secejonistów«.

Prof. Dr Antoni Wierzejski: »Berichtigung betreffend die Entdeckung der Aeglea laevis in den Gewässern Argentinas«. Bolletino dei Musei di Zool. ed Anat. compar. Torino 1897.

— »Ueber die Entwicklung des Mesoderms bei Physa fontinalis L. Biologisches Centralblatt 1897.

Prof. Dr A. Miodoński: »Chrześcijaństwo w »Irydionie« Zygmunta Krasieńskiego«. Przegląd polski.

— »P. Anneus Florus«. Przegląd powszechny.

— »Apologia chrześcijańska senatora Apolloniusza«. Księga pamiątkowa II Wiecu katolickiego, w druku.

— »De declamatione in L. Sergium Catilinam observationes«, (przyjęte przez Akademię do druku).

W seminaryum łacińskim pod kierunkiem **Prof. A. Miodońskiego** wykończył p. Piotr Passowicz pracę łacińską p. t.: »De Flori codice Cracoviensi«, którą Akademia Umiejętności postanowiła ogłosić drukiem w swoich wydawnictwach.

Prof. Dr Maksymilian Kawczyński: »Konrad z Działów w poezji francuskiej«. Pamiętnik Tow. Imienia Mickiewicza.

— »Ueber das Verhältniss des Lustspiels Les Contents von Odo de Turnèbe zu Les Ebahis von Jacques Grévin«. Festschrift zur Begründung des allgemeinen ucphilologischen Vereins in Wien.

Pod kierunkiem **Prof. Dra M. Kawczyńskiego** wydał:

Dr Grudziński: »Voyage de Bachaumont et Chapelle« z 17-go wieku w stosunku do Krasieckiego. Podróż z Warszawy.

Prof. Dr Waleryan Klecki: »Ueber den Reifungsprozess der Käse«. Centralblatt für Bakteriologie II Abth. II Band. 1896.

— »Ein neuer Buttersäuregährungserreger (Bacillus saccharobutyricus) und dessen Beziehungen zur Reifung und Lochung des Quargelkases«. Centralblatt für Bakteriologie, II Abth. II Band 1896.

— »Margaryna; Masło; Mleczarnia; Mleczarstwo; Mleko«. Encyklopedia Rolnicza, tom VI. Warszawa 1896.

— »Die Fettkügelchen der Milch vom Standpunkte der Thierphysiologie«. Oesterreichische Molkereizeitung 1896.

— »Die Butterconservirung und das Backhaus-Schach'sche Verfahren im Lichte wissenschaftlicher Forschung und praktischer Erfahrungen«. Oesterreichische Molkereizeitung 1896.

Prof. Dr Józef Tretiak: »Poezya Asnyka« (z powodu jubileuszu poety). Czas, Dziennik Poznański, Gazeta Lwowska i Kraj. 1896.

— »Piotr Skarga wobec Rusi«, praca przedstawiona na posiedzeniu Wydziału filolog. Akad. Um. w kwietniu 1897. Bulletin Intern. de l'Acad. des Sciences de Cracovie. Avril 1897.

— »Piotr Skarga i Iwan Wiszeński«, rzecz, stanowiąca odczyt pracy poprzedniej, czytana na posiedzeniu Wydziału filol. Akad. Um. w maju 1897. Sprawozdania Akad. Um., maj 1897.

Prof. Dr Jan Baudouin de Courtenay: Кашубекій „языкъ“, кашубекій народъ и „кашубекій вопросъ“. (»Język« kaszubski, lud kaszubski i »kwestya kaszubska«) w Czasopiśmie rosyjskiego ministerstwa oświaty. (Журналъ Министерства Народнаго Просвѣщенія). Petersburg 1897, kwiecień i maj.

— »Odczytanie i objaśnienie zagadkowego napisu na krzyżu, otrzymanym z Prus zachodnich przez Członka Akademii ks. Pawlickiego«. Sprawozdania z posiedzeń Akademii Um. w Krakowie, grudzień 1896.

— »Déchiffrement et explication de l'inscription énigmatique, gravée sur une croix, reçue de la Prusse occidentale par M. l'abbé Pawlicki, membre de l'Académie (Bulletin de l'Académie de sciences de Cracovie. Juin 1897).

— Streszczenie pracy E. Kunika: »Lechica. Pogląd krytyczny na dotychczasowe traktowanie kwestyi lechickiej«. Sprawozdania z posiedzeń Akad. Umiej. w Krakowie, maj 1897.

— Recenzya dzieła »Die vorgeschichtliche Zeit im Lichte der Hausthiercultur. Von Prof. Dr. Barański. Wien, 1897«. Oesterreichische Molkereizeitung. Fachblatt für Molkereiwesen und Rindviehhaltung. Unter Leitung von Prof. Dr L. Adametz und Dr W. Winkler. 1897, Nr. 5, 6, 7, Juni und Juli.

Prof. Dr Władysław Natanson: »O teorii kinetycznej ruchu wirowego«. Bulletin Int. de l'Acad. d. Sciences de Cracovie, Avril 1897; Rozprawy Wyzd. mat.-przyr. Akad. Um., tom XXXIII.

Prof. Dr Władysław Natanson: »O termokinetycznych własnościach potencjałów termodynamicznych«. Rozprawa, złożona na posiedzeniu Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. z dnia 5 lipca 1897.

Doc. Dr Teofil Ziembicki: »Psychologia«. Kraków 1897. (Wydanie drugie).

— »Iliady pieśń II«. Kraków 1897. Odbitka ze sprawozdania gimn. św. Anny.

Prof. Dr Jerzy hr. Mycielski: »Gaetano Chiaveri w Polsce i jego książka szkiców w królewskim gabinecie rycin w Dreźnie«. Rozprawa w Sprawozdaniach Komisji do badania historii sztuki w Polsce, tom VI, zeszyt I.

— »Sprawozdania z posiedzeń Komisji za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1895 r.«

— »Przyczynek do historii zbiorów ks. Kazimierza Poniatowskiego z r. 1780 w jego pałacu na Solcu w Warszawie«, czytana na jednym z posiedzeń Komisji historii sztuki w r. 1897.

Doc. Dr Maryan Zdziechowski: »Byron i jego wiek«, tom II. (Czechy, Rosya, Polska), str. 687, nakładem Akad. Umiej.

— »Twórczość liryczna Asnyka i jej znaczenie w poezji polskiej«. Przegląd powszechny, luty 1897 i osobno.

— »Katolicyzm a prądy religijne w literaturze«. Przegląd literacki 1897. Nr. 12, 13, 14.

Doc. Dr Wiktor Czermak: »Na dworze Władysława IV«. Studya. (Biblioteka warszawska, zeszyty z grudnia r. 1896, str. 437—457, z lutego r. 1897, str. 315—342 i z czerwca t. r., str. 419—444).

— »Wojna smoleńska z r. 1633—4 w świetle nowych źródeł«. Kwartalnik historyczny z r. 1896, zeszyt IV, str. 733—755.

— »Przyczynki do dziejów XVII wieku z archiwów prywatnych«. Kwartalnik historyczny z r. 1897, zeszyt III, str. 531—551.

— »Kilka słów o pamiętnikach polskich XVII wieku«. Ateneum, r. 1896, zeszyt z października, str. 117—135.

— »U zięcia«. Z życia Stanisława i Maryi Leszczyńskich. Biesiada literacka z r. 1896, nr. 31—3, r. 1897, nr. 4—8).

Doc. Dr Cyryl Studziński: »Kiedy wperwe projawym się wpływ »Kobzaria« T. Szewczenka, wyd. w r. 1840, na ruskie pyśmeństwo w Kałczyjni?» uwagi krytyczne, drukowane w dzienniku Ruslan za r. 1897, Nr. 50, 51, 52.

— »Chustyna« Tarasa Szewczenka. Przyczynek do genezy poezyj Tarasowych. W dzienniku Ruslan za r. 1897, Nr. 89, 90, 91.

— »Charakterystyka i geneza poezyj Ambrożego Metlińskiego«, druk w wydaniach Akad. Umiej. w Krakowie i w osobnem odbiciu, str. 1—51.

— Krytyczne wydanie poezyj Ambr. Metlińskiego pod tyt.: »Dumky i pisni«. Lwów 1897, str. 1—99.

Doc. Dr Cymyl Studziński: »Polemiczne pismo Pocięja«. Charakterystyka i geneza. W Przeglądzie Powszechnym za miesiąc wrzesień 1897 roku, str. 371—94.

Recenzyc: Utworu biskupa E. Likowskiego »Unia Brzeska« w Kwartalniku historycznym za rok 1897. Zeszyt I, str. 102—9.

— Utworu Was. Szczurata »Molenije Danyła Zatočnýka« w Kwartalniku histor. za r. 1897. Zeszyt II.

Biblioteka Jagiellońska.

Dr K. Estreicher-Rozbierski: 1) Bibliografia polska, Tom XV, zeszyt 1—4 (Litera D). 2) Przysłowia polskie ze zbioru Franciszka Brzozowskiego.

Dr W. Wisłocki: 1) Acta rectoralia Almae Universitatis studii Cracoviensis, Tomi I. fasc. 3. 2) »Przewodnik bibliograficzny« za rok 1896.

Dr A. Bełcikowski: 1) »Dramata i komedye«. Tom I—V. 2) Wystawił na scenie krakowskiej dramat historyczny p. t. »Przekupka warszawska«.

J. Kozubski: »Przybytki do Biblioteki« za rok szkolny 1896/7.

